

Directiva privind performanța energetică a clădirilor (EPBD): prezentare generală

Directiva privind performanța energetică a clădirilor (EPBD) reprezintă un act legislativ esențial în cadrul Uniunii Europene, servind drept pivot pentru promovarea eficienței energetice și a sustenabilității în construcții. Adoptată cu scopul de a atenua emisiile de gaze cu efect de seră și de a facilita trecerea la surse curate de energie, EPBD a suferit modificări semnificative pentru a se alinia la obiectivele climatice ambițioase ale UE. Această directivă subliniază angajamentul UE de a atinge neutralitatea climatică până în 2050, în conformitate cu obiectivele stabilite în Acordul de la Paris. Prin revizuirile sale recente, EPBD stabilește un cadru cuprinzător care modelează viitorul practicilor de construcție și renovare a clădirilor în întreaga UE, punând accentul pe integrarea surselor de energie regenerabilă, pe promovarea clădirilor cu emisii zero și pe intensificarea standardelor de performanță energetică.

Directiva EPBD cuprinde o serie de dispoziții prezentate în articolele 1-12, fiecare dintre acestea jucând un rol crucial în promovarea obiectivelor generale ale directivei. Aceste articole împreună pun bazele promovării eficienței energetice, ale reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și ale încurajării dezvoltării unor practici de construcție durabile în UE.

Domeniul de aplicare (articolul 1)	Directiva vizează îmbunătățirea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în clădirile din UE, având ca obiectiv un stoc de clădiri cu emisii zero până în anul 2050. Aceasta include măsuri precum stabilirea unor standarde de performanță energetică, promovarea surselor regenerabile de energie și integrarea unei infrastructurii de mobilitate durabilă. În plus, pentru a-și atinge obiectivele, directiva pune accentul pe tehnologiile inteligente de construcție și pe soluțiile din natură.
Definiții (articolul 2)	Articolul 2 oferă definiții pentru termeni cheie esențiali spre înțelegerea și punerea în aplicare a EPBD. Aceste definiții, inclusiv termeni precum "clădire cu emisii zero" și "pașaport de renovare", oferă claritate și uniformitate în interpretarea dispozițiilor directivei.

<p>Planuri naționale de renovare a clădirilor (articolul 3)</p>	<p>Directiva mandatează statele membre ale UE să creeze planuri naționale de renovare a clădirilor până în 2050, vizând structuri eficiente din punct de vedere energetic și structuri de decarbonizare. Aceste planuri trebuie să vizeze clădirile rezidențiale și nerezidențiale, stabilind strategii, obiective și termene pentru îmbunătățirea performanței energetice și reducerea emisiilor. Statele membre trebuie să prezinte proiecte inițiale până la 31 decembrie 2025 și să le actualizeze la fiecare cinci ani, implicând autoritățile regionale și locale și organizând consultări publice.</p>
<p>Metodologia și cerințele minime de performanță energetică (articolele 4 și 5)</p>	<p>Statele membre trebuie să adopte o metodologie pentru calcularea performanței energetice a clădirilor pe baza unui cadru stabilit la nivel colectiv. Această metodologie poate fi pusă în aplicare la nivel național sau regional. În plus, trebuie stabilite cerințe minime de performanță energetică pentru clădiri, vizând costuri optime și luând în considerare factori precum elementele de construcție și calitatea mediului din interiorul clădirilor. Aceste cerințe ar trebui revizuite la fiecare cinci ani pentru a încorpora progresele înregistrate și trebuie să includă scutiri pentru clădirile de importanță deosebită sau pentru anumite categorii, cum ar fi structurile industriale cu consum redus de energie sau clădirile cu uz temporar.</p>
<p>Niveluri de cost optim ale cerințelor minime de performanță energetică (articolul 6)</p>	<p>Directiva acordă Comisiei autoritatea de a stabili un cadru pentru calcularea nivelurilor de cost optim în privința cerințelor minime de performanță energetică pentru clădiri, prin intermediul unor acte delegate. Până la data de 30 iunie 2025, Comisia trebuie să revizuiască acest cadru pentru a se alinia la planurile naționale privind energia și clima. Statele membre sunt mandate să utilizeze acest cadru, luând în considerare factori precum potențialul de încălzire globală pe durata ciclului de viață a clădirilor și accesibilitatea la infrastructura energetică. În cazul în care comparația relevă faptul că cerințele existente sunt semnificativ mai puțin eficiente, va trebui să se facă ajustări în termen de 24 de luni.</p>

	.
Cerințe pentru clădirile noi (articolul 7)	<p>Directiva stabilește mandate stricte pentru clădirile noi, impunând ca toate construcțiile noi să respecte standardele de emisii zero până la termenele limită specificate mai jos:</p> <p>a. Până la data de 1 ianuarie 2028, pentru clădirile noi deținute sau utilizate de autoritățile publice.</p> <p>b. Până la 1 ianuarie 2030, pentru toate clădirile noi.</p> <p>Statele membre trebuie să abordeze diverse aspecte referitoare la clădirile noi, inclusiv calitatea mediului în interiorul clădirilor, adaptarea la schimbările climatice, siguranța la incendiu, riscurile seismice, accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități și eliminarea dioxidului de carbon asociată cu stocarea acestuia în interiorul sau pe clădiri.</p>
Cerințe pentru clădirile existente (articolul 8)	<p>Statele membre sunt obligate să se asigure că proiectele majore de renovare îmbunătățesc performanța energetică a clădirilor existente pentru a îndeplini cerințele minime. Aceste cerințe ar trebui să se aplice fie întregii clădiri renovate, fie unor elemente individuale, în funcție de aplicabilitate. Atunci când elemente semnificative de învelitori a clădirii sunt modernizate sau înlocuite, performanța energetică trebuie să respecte standardele minime, dacă este posibil. Statele membre sunt încurajate să implementeze sisteme de înaltă eficiență, elemente pasive de încălzire și răcire și standarde de calitate a mediului din interiorul clădirii, în timpul astfel de renovări majore. Accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități trebuie, de asemenea, să fie prioritară.</p>
Standarde minime de performanță energetică (articolul 9)	<p>Directiva mandatează statele membre să stabilească standarde minime de performanță energetică pentru clădirile nerezidențiale, asigurând conformitatea cu pragurile de performanță energetică specificate, până la termene limita stabilite. În plus, statele membre trebuie</p>

	<p>să creeze o traiectorie de renovare progresivă a clădirilor rezidențiale pentru a atinge statutul de emisii zero până în anul 2050, cu obiective specifice de reducere a consumului de energie în timp. Pentru a realiza acest lucru, sunt necesare măsuri precum standarde minime, sprijin financiar și asistență tehnică, cu accent pe abordarea deficitului energetic și pe asigurarea echității în toate sectoarele. Sunt prevăzute scutiri pentru anumite categorii de clădiri și sunt prezentate mecanisme de aplicare, inclusiv penalități, pentru a asigura conformitatea cu acestea. Comisia va monitoriza progresul înregistrat și va oferi recomandări, după caz, cu accent pe optimizarea finanțării pentru renovarea clădirilor.</p>
Energia solară în clădiri (articolul 10)	<p>Directiva obligă statele membre să optimizeze generarea de energie solară în clădirile noi în funcție de gradul de iradiere, facilitând astfel instalarea de tehnologii rentabile de utilizare a energiei solare. Aceasta prevede instalarea de panouri sau sisteme solare pe clădirile publice și nerezidențiale noi, până la termene limita predefinite și promovează instalarea acestora pe clădirile existente care fac obiectul unor renovări majore. Statele membre trebuie să includă politici de implementare a energiei solare în planurile naționale de renovare și să stabilească criteriile de implementare, luând în considerare factori precum tipul de clădire și integritatea structurală. În plus, statele membre au sarcina de a crea un cadru cuprinzător pentru a sprijini integrarea energiei solare în clădiri, inclusiv măsuri administrative, tehnice și financiare referitoare la aceasta integrare.</p>
Clădiri cu emisii zero (articolul 11)	<p>Directiva prezintă ghidul pentru clădirile cu emisii zero, punând accentul pe eliminarea emisiilor de carbon în construcții și clădiri și susținând adaptabilitatea energetică. Statele membre trebuie să se asigure că cererea de energie în astfel de clădiri rămâne sub anumite praguri, stabilite cu cel puțin 10% mai mici decât cele pentru clădirile cu consum de energie aproape zero. Ele pot ajusta aceste praguri pentru clădirile cu emisii</p>

	<p>zero renovate, menținând conformitatea cu pragurile de optimizare a costurilor și a emisiilor. În plus, clădirile cu emisii zero, noi sau renovate, trebuie să se aprovizioneze în principal cu energie din surse regenerabile, din sisteme de încălzire urbană eficiente sau din surse fără emisii de carbon, cu energie de rețea ca soluție de rezervă, dacă este necesar, și care să îndeplinească criteriile naționale.</p>
Pașaport pentru renovari (articolul 12)	<p>Directiva impune statelor membre să instituie un sistem de pașapoarte pentru renovare în termen de 24 de luni, pe baza unui cadru agreat colectiv. Participarea este voluntară pentru proprietarii de clădiri, cu excepția cazului în care este obligatorie. Pașapoartele de renovare, emise în format digital și, eventual, însoțite de certificate de performanță energetică, sunt pregătite de experți calificați. Proprietarii de clădiri sunt încurajați să discute conținutul cu experții pentru a planifica pașii în vederea atingerii statutului de emisii zero până în 2050. Statele membre ar trebui să furnizeze instrumente digitale pentru pregătirea pașapoartelor și integrarea cu bazele de date energetice naționale, acolo unde este posibil.</p>
Sisteme tehnice pentru construcții (articolul 13)	<p>Directiva impune statelor membre să stabilească cerințe pentru sistemele tehnice ale clădirilor, care să acopere performanța energetică și instalații. Aceasta impune prevederea de dispozitive de autoreglare pentru controlul climei din interiorul clădirilor și asigură medii sănătoase în clădiri. Clădirile nerezidențiale cu emisii zero trebuie să dețină o modalitate de monitorizare a calității aerului în interior. De asemenea, promovează stocarea energiei, sursele regenerabile și eliminarea treptată a încălzirii pe bază de combustibili fosili. În plus, directiva prevede sisteme de automatizare în clădirile nerezidențiale și sisteme de monitorizare electronică în clădirile rezidențiale.</p>
Infrastructura pentru mobilitate sustenabilă (articolul 14)	<p>Directiva impune o infrastructură de mobilitate sustenabilă în clădiri: clădirile nerezidențiale cu peste cinci locuri de parcare au nevoie de puncte de reîncărcare, pre-cablare și parcări pentru biciclete. Până</p>

	<p>În 2027, clădirile cu peste 20 de locuri de parcare trebuie să aibă puncte de reîncărcare. Clădirile publice vor avea nevoie de pre-cablare până în 2033. Clădirile rezidențiale cu peste trei locuri de parcare trebuie să aibă pre-cablare, parcare pentru biciclete și cel puțin un punct de reîncărcare. Statele membre trebuie să simplifice instalarea punctelor de reîncărcare și să alinieze politicile cu obiectivele de sustenabilitate, integrându-le cu mobilitatea urbană și planurile de urbanism.</p>
--	---

Pentru mai multe informații despre EPBD, puteți solicita un rezumat mai lung în limba engleză.